

A diverzitás lehetséges megjelenési formái

(a neveléstudományokban)

– kutatás, fejlesztés, képzés és gyakorlat

**Autonómia és Felelősség II. Tanulásközpontú
pedagógia – Kompetencia alapú pedagógusképzés**

Pécs, 2014. április 28-29.

**Dr. Dezső Renáta Anna
egyetemi adjunktus**

PTE BTK NTI Nevelés- és Oktatáselméleti tanszék

Kulcsfogalom-rendszerek

autonómia és felelősség

kompetencia alapú pedagógusképzés és
közoktatási (-nevelési?) gyakorlat

hatékonyság – eredményesség – méltányosság

szubszidiaritás – diverzitás – inklúzió – dialogicitás

kutatás – fejlesztés – képzés – gyakorlat

2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről

A nemzet felemelkedésének zálogaként a magyar oktatásügy nemes hagyományait *a jelen kor elvárásaival és a jövő lehetőségeivel ötvözve*, a felnövekvő nemzedékek *hazafias nevelése és minőségi oktatása* érdekében az Alaptörvényben foglalt *művelődéshez való jog, a nemzetiségek anyanyelvi oktatáshoz való jogának* megvalósítása, a köznevelés résztvevői kötelelességeinek és jogainak meghatározása, továbbá korszerű tudást biztosító köznevelési rendszer irányítása és működtetése céljából az Országgyűlés a következő törvényt alkotja:

1. A törvény célja és alapelvei

1. § (1)

A törvény célja olyan köznevelési rendszer megalkotása, amely *elősegíti a gyermekek, fiatalok harmonikus lelki, testi és értelmi fejlődését, készségeik, képességeik, ismereteik, jártasságaik, érzelmi és akarati tulajdonságaik, műveltségük **életkori sajátosságaiknak megfelelő**, tudatos fejlesztése révén, és ezáltal erkölcsös, önálló életvitelre és céljaik elérésére, a magánérdeket a közérdekeivel összeegyeztetni képes embereket, felelős állampolgárokat nevel. Kiemelt célja a nevelés-oktatás eszközeivel **a társadalmi leszakadás megakadályozása és a tehetséggondozás.***

1. A törvény célja és alapelvei

1. § (2)

A köznevelés közszolgálat, amely a felnövekvő nemzedék érdekében a magyar társadalom hosszú távú fejlődésének feltételeit teremti meg, és amelynek általános kereteit és garanciáit az állam biztosítja. A köznevelés egészét *a tudás, az igazságosság, a rend, a szabadság, a méltányosság, a szolidaritás* erkölcsi és szellemi értékei, *az egyenlő bánásmód, valamint a fenntartható fejlődésre és az egészséges életmódra* nevelés határozzák meg. A köznevelés egyetemlegesen szolgálja a közjót és a mások jogait tiszteletben tartó *egyéni célokat*.

1. A törvény célja és alapelvei

1. § (3)

A nevelési-oktatási intézmények pedagógiai kultúráját az ***egyéni bánásmódra való törekvés***, a gyermek, a tanuló elfogadása, a bizalom, a szeretet, az empátia, ***az életkornak megfelelő követelmények támasztása***, a feladatok elvégzésének ellenőrzése és a gyermek, ***tanuló fejlődését biztosító sokoldalú, a követelményekhez igazodó értékelés*** jellemzi.

Kihívások??

- tanköteles kor / továbbtanulási lehetőségek
- NAT 2012 – bevezetőben megfogalmazott célok vs műveltségterületeknél kifejtett elvárások (diverzitás?)
- Kerettantervek (autonómia és felelősség?)
- KLIK (szubszidiaritás?)

Neveléstudományok / pedagógusképzés lehetőségei ??

- PTE (+ partnerek) intézményi szinten:
TÁMOP-4.1.2.B-2-13/1 „Pedagógusképzést segítő szolgáltató és kutatóhálózatok továbbfejlesztése és kiszélesítése”
- Egyéni törekvések – személyes példa (intézményi háttértámogatással): **Plurális intelligenciakoncepciók neveléstudományi relevanciái (A2-MZPD-13-0287)**

<http://pluralinteledu.wordpress.com>

Kutatás – fejlesztés – képzés – gyakorlat

Elméleti fókuszban

1. Neurodiverzitás (Singer) – plurális intelligencia koncepciók
2. Dweck duális intelligencia-leírása
3. Gardner többszörös intelligenciák elmélete
4. Sternberg triarchikus intelligencia modellje
5. Armstrongi alkalmazások – univerzálisan tervezett tanulás, hogy minden egyes tanuló/diák egyedi és különleges képességeit (ki)használhassa
6. Tanulásközpontú pedagógiák
 - Kooperatív tanulásszervezés
 - Projekt-pedagógia
 - Önszabályozó tanulás
 - Problémaközpontú tanulás
 - Metakognitív tanulás
 - Produktív tanulás

Célok, kitűzött feladatok

- fenti elméletek hangsúlyossá tétele a magyar nyelvű neveléstudományi diskurzusban – szakfordítások, tanulmányok, szakmai előadások
- lehetséges implementációjuk elősegítése (tananyagfejlesztés, képzés, gyakorlatmonitorozás neveléstudományi diszciplináris ill. pedagógusképzésben),
- gyakorlati példatár szerkesztése tanárok/tanárjelöltek monitorozott óratervei alapján
- tudománynépszerűsítő tevékenység
- kvalitatív kérdőíves kutatás négy célcsoportban a konvergencia – régióban
- a vizsgálat kiterjesztése Közép-európai kontextusban
- mentori tevékenység

Kutatói célcsoportok, kutatott kérdések

- a dél-dunántúli konvergencia régióban élő nagykorú, 40-50 éves magyar állampolgárok (a) - sikeresség/sikertelenség önértékelése és az intelligenciaprofil és tudati beállítódás közti korreláció (kb 450 fős minta)
- pedagógusok (b) - a tanulásközpontú pedagógiai nézetek és az intelligenciaprofil/tudati beállítódás közti kapcsolat (kb 410 fős minta)
- pedagógusjelöltek (c) - a tanulásközpontú pedagógiai nézetek és az intelligenciaprofil/tudati beállítódás közti kapcsolat (kb 90 + 45 fős minta – PTE tanár szakosok / beregszászi pedagógusjelöltek)
- közoktatásban résztvevő diákok (d) - az iskolai sikeresség, az önértékelt sikeresség, az intelligenciaprofil és a tudati beállítódás közti potenciális összefüggések (kb 450 fős minta)

A PTE BTK NTI képzéseiben

BA

Oktatáselmélet (+ gyakorlat – együttműködés partneriskolákkal)

Pedagógiai nézetek

Tanár Ma

Tanítás és tanulás (+ gyakorlat – együttműködés partneriskolákkal)

Szabadon választható ismeretkörök

Speciálkollégium

Neveléstudomány Ma

Tanulás- és tanításelméletek

Pedagógiai szociálpszichológia

Pedagógus szakvizsga

Szakmai szocializáció és pályaorientáció

Csoportos / egyéni összefüggő szakmai gyakorlatvezetés

Szakdolgozati témavezetés

Időbeni ütemezés

<http://pluralinteledu.wordpress.com/kapcsolodo-szakmai-tudomanyos-esemenyek/>

- 1. szakasz: 2013. szeptember 01 – november 30.
<http://pluralinteledu.wordpress.com/elso-szakasz/>
- 2. szakasz: 2013. december 01 – 2014. február 28.
<http://pluralinteledu.wordpress.com/masodik-szakasz/>
- 3. szakasz: 2014. március 01 – május 31.

- 4. szakasz: 2014. június 01 – július 31. + november 01 – 30.
- Záróbeszámoló: 2014. december 20.

Kipróbált és reflektált TI óratervek

- Egészséges életmód (angol)
- Csodák – találmányok (angol)
- St Patric's Day (angol)
- Az ember külső és belső tulajdonságai (angol)
- **Sztereotípiák (német)**
- **Arany: A walesi bárdok**
- Arany: Toldi
- Jókai: Az Aranyember
- Hungaricumok, népszokások
- Nemzetiségi ébredés, nemzetiségi kérdés, reformkori magyar kultúra
- Horvát nemzetiségi öntudat
- Nagy földrajzi felfedezések – indiánok
- Az első ipari forradalom
- Özönvíz
- Sporttörténet – ókori olimpiák
- Michael Verhoeven: A rémes lány
- Inkluzív pedagógia

Kapcsolódó előadás, műhelyek jelen konferencián

- április 28. 12.30-13.00 B129: Hodovánné Billibók Tünde: Többszörös intelligenciák az angol nyelv tanításában
- április 28. 16.00-17.30 B129: Mészáros Dézi - Oszoli Borbála: Többszörös intelligenciák a közoktatásban
- április 29. 16.00-17.30 B129: Pekari Bernadett – Novákné Retkes Anett: Mire Kíváncsi a Láda? – Mire Kíváncsi a kompetens pedagógus?

A kutatás a TÁMOP 4.2.4. A/2-11-1-2012-0001 azonosító számú Nemzeti Kiválóság program – Hazai kutatói személyi támogatást biztosító rendszer kidolgozása és működtetése konvergencia program című kiemelt projekt keretében zajlott. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

dezso.renata@pte.hu